

nelze tvrditi, že i bez žádané separace jakékoliv nebezpečí pro pohledávku navrhovatelovu by bylo vyloučeno a návrh byl nadobro bezdůvodným. Neprávem tedy soud stolice prvé odmítl žádané opatření s poukazem na to, že pozůstalostní jmění fakticky od jmění dědiců jest odděleno, kdyžte právo věřiteli v § 812 obč. zák. propůjčené pouhým faktickým oddělením není vyčerpáno. Usnesení soudu rekursního, jenž zrušiv usnesení prvého soudce uložil tomuto, by provedl důkazy navrhovatelem k osvědčení přihlášené pohledávky nabízené a po té znova rozhodl o návrhu na separaci, jest odůvodněno.

Čís. 493.

Honorování akreditivu přes to, že jak honorantovi, tak honorátovi bylo známo, že již uplynula lhůta, na kterou akreditiv byl poskytnut, zavazuje honoráta, by vrátil honorantovi přijatý peníz, pakliže ten, kdo akreditiv poskytl, pro uplynutí lhůty závaznost z akreditivu odmítl.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1920, Rv I 41/20.)

Žalující banka byla se žalovanou dřevařskou firmou ve stálém kontokorentním spojení, jež spočívalo najmě v tom, že banka poskytovala firmě úvěr na základě akreditivů a inkasovala pro ni peníze. Dne 13. října 1918 sdělila banka žalované firmě, že z příkazu společnosti pro výstavbu Haliče vyplatí žalované na průkaz duplikátem nákladního listu o tom, že vypravila dva vagony dřeva do Haliče, za každý vagon 6000 K a oznámila jí zároveň, že akreditiv platí do 30. října 1918. Žalovaná firma předložila žalující bance dne 12. listopadu 1918 duplikát nákladního listu, dle něhož byl naložen jeden vagon prken pro svrchu zmíněnou společnost, načež banka firmě na základě uvedeného akreditivu připsala 6000 K na její účet k dobru a vyrozuměla o tom společnost pro výstavbu Haliče, jež však honorování akreditivu neuznala, ježto vagon byl naložen až po uplynutí lhůty, na kterou byl akreditiv poskytnut. Žalobkyně odvolala proto dobropis žalované, ježto však tato zdráhala se jej zaplatiti zpět, domáhala se vrácení jeho žalobou. Procesní soud prvé stolice žalobě vyhověl. Důvody: Žalované bylo připsáno 6000 K k dobru sice teprve po uplynutí doby, na niž byl akreditiv povolen, avšak za předpokladu, že společnost pro výstavbu Haliče vezme dobropis na vědomí. Ježto však tato platbu neuznala, odpadl předpoklad, za něhož byl dobropis právně opodstatněn, pročež byla žalující oprávněna, by jej odvolala. Námitka žalované, že žalující samu stihá zavinění, ježto překročila příkaz, není odůvodněna, poněvadž žalovaná věděla o tom, že akreditiv jest povolen pouze do 30. října 1918, a přes to dodala teprve po uplynutí této doby. Žalovaná dodala na vlastní nebezpečí a může nastupovati pouze na svého smluvníka, by jí vyplatil peníz za dodávku. Odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvé stolice. Důvody: Žalující, připsavši žalované kupní cenu k dobru po 30. říjnu 1918, jednala mimo příkaz, daný jí společností pro výstavbu; vystupovala však jako mandantka žalované, s níž byla v poměru kontokorentním, a uspokojila dobropisem její pohledávku za dodání, převzavši tak za ni vymáhání této pohledávky. Ježto žalovaná věděla, do kdy akreditiv platí, musela si býti vědoma, že pod-

jímá se rizika, dodá-li i po lhůtě, a že může utrpěti škodu. Žalobkyni nestihá tu škoda, ježto neměla vlivu na to, kdy bude dřevo dodáno. Ježto žalobkyně od společnosti pro výstavbu neobdržela úhrady, má proti žalované dle § 1014 a 1397 obč. zák. nárok, by jí tato nahradila škodu, již utrpěla, vymáhajíc její pohledávku. Leč žalovaná byla by i bezdůvodně obohacena, kdyby dobropis byl ponechán v platnosti. Žalující, připisujíc žalované peníz k dobru, měla za to, že společnost pro výstavbu ponechá akkreditiv v platnosti; když však se předpoklad ten nesplnil, může žalobkyně nastupovati pouze na žalovanou, již však tak jako tak přísluší proti společnosti pro výstavbu nárok ze smlouvy kupní. Jest proto odvolání dobropisu opodstatněno i dle § 1431 obč. zák. V tom, že žalobkyně honorovala akkreditiv i po uplynutí lhůty bez jakékoliv výhrady, nelze spatřovati jejího zavinění. Jednalať, jak již shora uvedeno, jako mandantka žalované a nebylo třeba, by výslovně uvedla, že tak činí, předpokládajíc souhlas společnosti pro výstavbu, ježto se to rozumělo samo sebou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalující byl udělen příkaz, aby vyplatila žalované za každý vagon 6000 K, kdyby žalovaná předložila duplikát nákladního listu s určitou adresou. Akkreditiv takto zřízený platil toliko do 30. října 1918. O tom byla vyrozuměna žalovaná, a byl tak založen právní poměr, jenž spočíval na souhlasu všech, kdož na něm byly účastni. Dle obsahu akkreditivu bylo platiti již po předložení výkazu o odeslání zboží, což není dojista pravidlem (§ 343 obch. zák.), a slušelo proto přesně dbáti ustanovení akkreditivu, měl-li býti po zákonu proveden. To se však nestalo. Byla to především žalovaná, jež, nedbajíc daných ustanovení, předložila duplikát nákladního listu po uplynutí lhůty pro platnost akkreditivu stanovené. Připsala-li žalující po té žalované k dobru 6000 K, nejednala ovšem rovněž ve smyslu akkreditivu. Než dlužno uvážiti, že obě strany, opírajíce se o akkreditiv, věděly, že jednání jejich může býti po právu jen tehda, bude-li docíleno souhlasu toho, od koho akkreditiv vyšel a od jehož souhlasu platnost akkreditivu byla odvislou. Souhlas ten však nebyl udělen a nedostává se tedy jednání, neodpovídajícímu ustanovení akkreditivu, právního základu. Snaží-li se žalovaná dovoditi, že žalující musí nésti sama následky svého jednání, přehlíží, že i ona jednala proti závazným ustanovením akkreditivu, byvši si plně vědoma toho, že přípis k dobru může jen tehda býti po právu, bude-li docíleno souhlasu toho, kdo akkreditiv udělil.

Čís. 494.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a nař.).

Dokud trvá cizoložný poměr, nemůže se počítí promlčení nároku, domáhati se pro cizoložství rozluky manželství.

V tom, že manžel nedomáhal se v zápětí rozluky manželství z důvodu § 13 lit. e) rozl. zák., nelze spatřovati odpuštění.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1920, Rv I 159/20.)